

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ
АККОНСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕРЛІНУ
ЦЕНТР ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я МОЗ УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ

*ЧЕТВЕРТОГО НАУКОВОГО СИМПОЗИУМУ З МІЖНАРОДНОЮ
УЧАСТЮ З ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я
«ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я В СОЦІАЛЬНОМУ І ОСВІТНЬОМУ
ПРОСТОРИ – ВИКЛИКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»*

**21-23 вересня 2022 року
м. Тернопіль**

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2022

УДК 614.2:316.3:37(08)

Відповідальні за випуск: т.в.о. завідувача кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я ТНМУ імені І. Я. Горбачевського МОЗ України проф. Теренда Н.О.

та доцент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я ТНМУ імені І. Я. Горбачевського МОЗ України Слободян Н.О.

Громадське здоров'я в соціальному і освітньому просторі – виклики в умовах глобалізації суспільства та перспективи розвитку: матеріали Четвертого наук. симп. з міжнар. участю з громад. здоров'я, 21–23 верес. 2022 р. – Тернопіль : ТНМУ, 2022. – 68 с.

Відповідальність за представлені результати досліджень несуть автори тез.

©ТНМУ, «Укрмедкнига», 2022

- основна кількість випадків харчових отруєнь були спричинені продуктами домашнього виготовлення (грибні, м'ясні, рибні консерви, риба в'ялена), причому, як правило, зазначені продукти консервували (в'ялили) або самі потерпілий, або хтось з його близьких;
- ХОВЗБ більш характерні для чоловіків вікової групи 25-49 років.

Дудаш Г.В., Брич В.В.

ПЕРЕКОНАННЯ ПІДЛІТКІВ ЯК ЕЛЕМЕНТ ФОРМУВАННЯ ПОВЕДІНКИ, ЩО СПРИЯЄ ЗДОРОВОМУ СПОСОБУ ЖИТТЯ

КНП «Закарпатський обласний центр громадського здоров'я» ЗОР

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

м. Ужгород, Україна

Вступ. Підлітки як основна демографічна сила представляють майбутній стан здоров'я країни, що зумовлює необхідність більшої уваги до покращення здоров'я осіб цієї вікової групи. Інтегрована в підхід до життєвого циклу політика громадського здоров'я та комплексний план дій з врахуванням захисних факторів, які сприяють благополуччю молодих людей, необхідні для покращення повсякденного життя підлітків та їхнього здоров'я. Аналіз профілактичної діяльності на основі досліджень і публікацій демонструє потребу у визначенні окремих елементів формування поведінки підлітків на основі ширшого розуміння поняття здорового способу життя, не обмежуючись конкретними формами життєдіяльності та враховуючи систему ціннісних орієнтацій, інтересів, моральних установок, потреб, мотивів, цінностей та об'єктивних суспільних умов, спрямованих на оздоровлення людини.

Основна частина. Загальновідомо, що підлітковий вік — це час, коли зазвичай виникають проблеми зі здоров'ям, зумовлені порушенням харчування, недостатньою фізичною активністю, курінням, вживанням алкоголю та інших психоактивних речовин. Підлітки рідко звертаються до профілактичних послуг і переважно користуються медичними послугами тільки через гострі чи хронічні захворювання. Важливо, що підлітковий вік характеризується швидким фізичним ростом, сексуальним розвитком і психосоціальним дозріванням, а поведінка, сформована в цей час, має наслідки, що тривають протягом усього життя. Цей етап особливо вирішальний для реалізації профілактичних втручань. Підліткова молодь починає бути більш мотивованою соціальним та емоційним навчанням, що створює умови для прищеплення здорових звичок, посилення саморегуляції та максимізації позитивних наслідків технологічної грамотності. У цьому контексті освітні заклади є ефективним середовищем для впровадження програм підвищення обізнаності про здоров'я та формування мотивації до здорового способу життя.

Слід враховувати, що для підлітків характерні підвищена чутливість до ставлення інших людей до них і бажання поваги та розуміння. Традиційні профілактичні програми не враховують цього і можуть працювати проти цієї чутливості. Проте ефективні інноваційні заходи дозволяють молодим людям робити вибір, який принесе користь їхньому довгостроковому майбутньому, та відчуття поваги й високого статусу у короткостроковій перспективі. Робота з

формування здорового способу життя передбачає не лише інформування підлітків про фактори ризику та захист від них, а й спрямована на формування переконань та відповідальної безпечної поведінки.

Модель зміни поведінки повинна складатися з трьох взаємопов'язаних компонентів: інформаційного (сукупність знань про здоров'я, здоровий спосіб життя, його складові, наслідки та ін.), емоційно-мотиваційного (ставлення до здоров'я та здорового способу життя; бажання діяти в цьому напрямку; усвідомлення мети та ін.), діяльнісного (комплекс поведінкових реакцій у певній ситуації або навички поведінки). Особливої уваги заслуговує емоційно-мотиваційний компонент, якому, на жаль, часто приділяють найменше уваги, зосереджуючись переважно на інформаційному.

Інформація, якою володіє підліток, поєднуючи знання та особистий досвід, може стимулювати до набуття нових навичок чи відмови від звичних. Мотивація ж викликає активність, визначає її спрямованість, залежить від фізіологічного стану організму та від вказаної інформації. Відповідно, результати діяльності підлітка залежать від інформації та мотивації.

Одним з найлегших шляхів формування переконань щодо здорового способу життя можуть стати програми з використанням Інтернету. Онлайн-платформи стають дедалі важливішим соціальним контекстом для дітей і молоді, а підлітки часто є новаторами у використанні сучасних технологій. Це, звичайно, створює нові вразливі місця, але водночас відкриває можливості для впливу на формування позитивних переконань щодо здорового способу життя. Проте при використанні технологій в цьому напрямку потрібно враховувати чинники, які стимулюють залучення молоді до цифрового простору. Теорія розвитку та поведінки, а також емпіричні дані нейронауки, біхевіоризму та психології розвитку загалом свідчать про два основні мотиваційні механізми: посилення в підлітковому віці певних факторів, які роблять використання технологій переконливо привабливим, та доступність і переконливість певних стимулюючих та захоплюючих, особливо в підлітковому віці, аспектів середовища.

Висновки. Підлітковий вік є вирішальним періодом для формування здорових звичок, мотивації до зміцнення здоров'я, посилення саморегуляції та максимізації позитивних наслідків. Враховуючи численні дослідження про можливості в цей час соціального впливу та широкого використання цифрових технологій, формування позитивних переконань може стати найпростішим та найбільш дієвим механізмом зміни поведінки на таку, що сприятиме здоровому способу життя.

Желтуцька І.Ю.

НЕІНФЕКЦІЙНІ ЗАХВОРЮВАННЯ ДІТЕЙ І ПІДЛІТКІВ ТА ЇХ ВПЛИВ НА СТАН ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Кременецький медичний фаховий коледж імені Арсена Річинського
м. Кременець, Україна)

Вступ. Згідно даних літератури неінфекційні хронічні захворювання є провідною причиною смертності у всьому світі. В Україні неінфекційні

ЗМІСТ

Грузєва Т.С., Іншакова Г.В. ВИСВІТЛЕННЯ ОСНОВНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ФАХІВЦЯ МЕДИЧНОЇ СФЕРИ ЯК ЧЛЕНА МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ КОМАНДИ	3
Гущук І.В. ДО ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СФЕРИ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я.....	4
Лехан В.М., Гриценко Л.О. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНТИНУУМУ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ ЯК СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ХВОРИМ З АМБУЛАТОРНО ЧУТЛИВИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ.....	5
Лінніков С.В., Миронюк І.С. ПОМИЛКИ В КОМУНІКАЦІЙНИХ КАМПАНІЯХ, СПРЯМОВАНИХ НА ПРОТИДІЮ ПОШИРЕННЮ COVID-19 СЕРЕД УРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ.....	7
КОНЦЕПЦІЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ І ПРОМОЦІЯ ЗДОРОВ'Я. ІНФЕКЦІЙНІ ТА НЕІНФЕКЦІЙНІ ЗАХВОРЮВАННЯ ТА ЇХ ВПЛИВ НА СТАН ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	11
Біркова О.П. КОНЦЕПЦІЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ І ПРОМОЦІЯ ЗДОРОВ'Я..	11
Гойда Н. Г., Оксисюк Ж. С. СТАН ЗАХВОРЮВАНОСТІ НА ІНФЕКЦІЇ, ЩО ПЕРЕДАЮТЬСЯ СТАТЕВИМ ШЛЯХОМ СЕРЕД ЖІНОЧОГО НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ ТА МІСТА КИЄВА.....	12
Гончаров В.О., Бондаренко Д.А., Максименко Ю.А., Варецька О.Ю., Сойнікова А.В., Козінова С.Г., Косенко В.Є., Демченко Т.М., Железова О.В. ПОШИРЕНІСТЬ ХАРЧОВИХ ОТРУСЬ, ВИКЛИКАНИХ ЗБУДНИКОМ БОТУЛІЗМУ, СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	13
Дудаш Г.В., Брич В.В. ПЕРЕКОНАННЯ ПІДЛІТКІВ ЯК ЕЛЕМЕНТ ФОРМУВАННЯ ПОВЕДІНКИ, ЩО СПРИЯЄ ЗДОРОВОМУ СПОСОБУ ЖИТТЯ.....	15
Желтуцька І.Ю. НЕІНФЕКЦІЙНІ ЗАХВОРЮВАННЯ ДІТЕЙ І ПІДЛІТКІВ ТА ЇХ ВПЛИВ НА СТАН ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ.....	16
Коваль М.Є. КЛІНІКО-ФЕНОМЕНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДЕПРЕСИВНОЇ ТА ТРИВОЖНОЇ СИМПТОМАТИКИ В УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ, ЯКІ ПЕРЕНЕСЛИ ЗАХВОРЮВАННЯ НА COVID-19.....	17
Левицька Л.В., Юрків В.В., Левицький І.Б. МЕДИЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ СЕРЦЕВО-СУДИННИХ РИЗИКІВ У ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ COVID-19.....	20
Лотоцька О.В., Бандрівська Ю.Б., Крицька Г.А., Сопель О.М., Копач О.Є.	21

ЗМЕНШЕННЯ НАДХОДЖЕННЯ ФОСФАТІВ У ПОВЕРХНЕВІ ВОДОЙМИ ЯК ОСНОВНИЙ ЗАХІД БОРОТЬБИ З ЕВТРОФІКАЦІЄЮ ВОДОЙМ.....	
Лотоцька О.В., Данчишин М.В.	
ОЦІНКА ВПЛИВУ НІТРАТІВ ПИТНОЇ ВОДИ НА ЗДОРОВ'Я СІЛЬСЬКИХ ЖИТЕЛІВ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	24
Маланчук Л.М., Стецевич М-М.О., Маланчук С.Л.	
РОЛЬ ОЦІНКИ ГОРМОНУ СНУ У ПОРУШЕННЯХ РЕПРОДУКТИВНОЇ ФУНКЦІЇ.....	26
Панчишин Н.Я., Галицька-Хархаліс О.Я., Хархаліс Ю.Ю., Смірнова В.Л.	
ЗДОРОВ'Я І «НЕЗДОРОВ'Я» НАСЕЛЕННЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ПІДХОДИ...	27
Шепелла Г.Л., Брич В.В.	
ПРЕДИКТОРИ ФОРМУВАННЯ ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ, ЯКІ ПРОЖИВАЮТЬ В СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ.....	29
ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ – СУЧАСНІ ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	31
Брезицька Д.М.	
ПАНДЕМІЯ COVID-19 ТА ІНШІ БІОЛОГІЧНІ ЗАГРОЗИ В ПЕРІОД ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ.....	31
Heiko L.I., Yurochko T.P.	
QUALITATIVE STUDY: STAKEHOLDERS' VIEWS ON BARRIERS AND FACILITATORS OF THE IMPLEMENTATION OF A SCHOOL-BASED NUTRITION POLICY IN UKRAINE.....	31
Мащак О.І., Черненко С.В.	
ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	32
Іншакова Г.В., Сорока І.М.	
ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СФЕРУ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я: МОЖЛИВОСТІ ТА ПЕРЕВАГИ.....	34
Ткачук Н.Є.	
ПРОГРАМА ПІДТРИМКИ СИСТЕМИ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я В ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	36
Бойко Т.Я.	
ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я. ЯК ЗМІНЮЮТЬСЯ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИКИ ЗДОРОВ'Я.....	39
Брич В.В.	
ФУНКЦІОНАЛЬНІ МОЖЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ФАХІВЦІВ З ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я В ОРГАНІЗАЦІЮ НАДАННЯ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ДОПОМОГИ НА РІВНІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	40
Дністрянська М. В., Лотоцька О. В.	
ПИТАННЯ ПОВОДЖЕННЯ З ТВЕРДИМИ ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ В УКРАЇНІ - РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ.....	42
Романюк Н.Є., Романюк Л.М., Кондратишин А.Р., Нагорна О.П.	
РОЛЬ ЦЕНТРІВ КОНТРОЛЮ ТА ПРОФІЛАКТИКИ ХВОРОБ У ТРАНСФОРМАЦІЇ СИСТЕМИ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я.....	44

Слободян А.І., Паламар Б.І. ПАКЕТИ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ З ОНКОЛОГІЧНИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	46
Омельченко Е.М., Єлізарова О.Т., Полька О.В., Линчак О.В. МОЖЛИВІ НАСЛІДКИ ВОЄННИХ ДІЙ НА ВИНИКНЕННЯ РЕПРОДУКТИВНИХ ВТРАТ ГЕНЕТИЧНОЇ ЕТІОЛОГІЇ.....	48
Чечурін Ю.О. ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	49
НАУКОВЕ ПІДГРУНТЯ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕНЬ В ГАЛУЗІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я. ЕКОНОМІКА ЗДОРОВ'Я ТА ПРИНЦИПИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА: ЧОМУ ВИГІДНО ІНВЕСТУВАТИ В ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ І КРАЇНИ	52
Грохотов В.А.¹, Орлова Н.М.² ДОСТУПНІСТЬ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ.....	52
Ковальчук Т.А. ЗАДОВОЛЕНІСТЬ МЕДИЧНИМИ ПОСЛУГАМИ У СІМ'ЯХ ДІТЕЙ ІЗ СИНКОПЕ ВНАСЛІДОК ОРТОСТАТИЧНОЇ ГІПОТЕНЗІЇ.....	54
Комар О. М., Пірвердієва І. С. ПОГЛИБЛЕНИЙ ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ПЕРВИННОЇ ІНВАЛІДНОСТІ ЗА 2020 РІК.....	54
Романів М.П., Теренда Н.О. АНАЛІЗ НАДАННЯ ОНКОГІНЕКОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ПРИ РАКУ ШИЙКИ МАТКИ НА ВТОРИННОМУ ТА ТРЕТИННОМУ РІВНЯХ В УКРАЇНІ.....	56
Мокієнко А.В. ВОДА, САНІТАРІЯ ТА ГІГІЄНА: ГЛОБАЛЬНІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ВИКЛИКИ ГРОМАДСЬКОМУ ЗДОРОВ'Ю.....	57
Огнєв В.А., Пересипкіна Т.В., Бринза М.С. ПЕРСПЕКТИВИ ЩОДО МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ В УКРАЇНІ.....	58
Смірнова В.Л., Панчишин Н.Я., Дністрянський Б.В. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА СТАТИСТИЧНИХ ДАНИХ ЗАХВОРЮВАНOSTI НА ІНФАРКТ МІОКАРДА У МІСТІ ВІННИЦЯ.....	60
Турияниця С.М., Балашов К.В., Юрочко Т.П., Гульчій О.П. ЕКОЛОГІЧНІ РЕСУРСИ В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я – СУБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНОГО КЕРІВНИКА.....	63